

Hannu Huttu

RIISTAKOULU

– METSÄSTÄ PÖYTÄÄN

Jahti-lehden Riistakoulu-sarja on kokonaisuus, jossa esitellään aina yhden riistalajin tie ruokapöydän päätähdeksi. Riistakoulu alkaa lajin ja sen metsästyksen esittelyllä ja jatkuu saaliin käsittelystä ja valmistuksesta kertovalla osalla resepteineen. Täyden paketin riistasarjassa ei unohdeta myöskään aterian lisukkeita eikä ruokajuomia. Ruokaohjeet vaihtelevat arkiruuasta juhlaherkkuihin.

TÄLLÄ KERTAA ESITTELYSSÄ METSÄJÄNIS

Metsäjänis on monen metsästäjän suosikki sekä metsässä että ruokapöydässä. Nyt metsäjänis on riistakoulun pääosassa, mutta ei rusakokaan ole unohdettu.

Suomalainen riista on puhdasta, kotimaista ja luonnonmukaista ruokaa. Valmistatpa riistasta sitten lihapullia tai harvinaisempaa herkkua, kunnioita saalistasi oikealla valmistustavalla. Oikein valmistettu riistaruoka on jahtiin kuuluvan ketjun viimeinen ja maistuvin lenkki.

Hannu Huttu

NOKKELA JÄNIS ON RIISTA-AATELIA

Jänis ei pane päätään pensaaseen vaan on ovela otus. Metsästyksen tunnelmaa lisäävät ajokoiran tuottama metsämusiikki ja nuotiohetki, joka on kuin eränkävijöiden tiedotustilaisuus.

MARTTI MANNERSUO

Kaikki me jäniksen tunnemme, no, jos eivät kaikki niin joka tapauksessa suurin osa meistä. Jänis on suosituin riistaeläin ainakin saalismäärässä. Metsäjänis- ja rusakkosaalis lähenteli viime metsästyskaudella kolmeasataatuhatta. Ainoastaan vesilinnut ylittivät saaliina jänisten pääluvun. Saalismää-

rässä supikoira näyttää kovasti tavoittelevan metsäjänistä. Metsäkanalintuja saalistetaan noin satatuhatta vähemmän kuin jäniksiä.

Metsästäjien näkökulmasta jänikset ovat kiitollisia riistaeläimiä. Jänisten kanta aaltoilee: laskee ja nousee miltei vuosittain, mutta jäniskannat, niin metsäjäniksen kuin rusakon, nousevat notkelmasta nopeasti, koska niiden lisääntyminen on todella tehokasta. Jänikset voittavat sairaudetkin oikeastaan lisääntymiskykynsä ansiosta.

OVELA JÄNIS HUIPUTTI KOIRAA

Metsäjänis on jänisten aateliala. Se on luonteeltaan varovainen ja valpas, rakenteeltaan sopu-

suhtainen ja siro, erityisesti valkoisen värityksensä aikana suorastaan kaunis. Minua on aina kummastuttanut sanonta ”Kun jänis panee päänsä pensaaseen, se luulee olevansa piilossa”. Miksi jäniksestä on lausuttu noin halventava sanonta? Ehkä sanoja ei ole tuntenut jäniksiä. Jänis on loppujen lopuksi todella ovela otus. Eksyttäessään vainoojiaan se monesti osoittaa viisasta, jopa laskelmoivaa varovaisuutta, mutta toisaalta myös rohkeaa nokkeluutta.

Esimerkkinä metsäjäniksen rohkeasta viisaudesta muistan parin vuosikymmenen takaa erään tilanteen, kun odottelin ajokokeessa avoimessa luokassa kilpailevan suomenajokoirani kanssa iltapäiväkoevuoroa. Istuin autossa ja kuuntelin aamuvuorossa

olevan koiran ajoa. Katsoin, kun jänis juoksi ohitseni metsätietä ja katosi kauas mutkan taakse. Seuratessani miten koira selviää tie-taipaleesta, huomasin jäniksen juoksevan tiellä koiraa vastaan, kun koira lähestyi tiellä olinpaikkaani. Jänis juoksi rauhallisesti noin kolmenkymmenen metrin päähän vastaan-sa juoksevaa koiraa ja loikkasi parilla hypyllä tienvarren sähköpylvään juurelle kivikasan viereen ja jäi siihen istumaan. Koiran ohittessa sähköpylvään, jänis välittömästi loikkasi takaisin tielle ja lähti pinkomaan vastakkaiseen suuntaan kadoten näkymättömiin. Samalla koira jatkoi ajoaan sinne, missä jänis oli käynyt kääntymässä. Jänis järjesti takaa-ajajalleen loppuhukan viisaalla ja rohkealla toiminnallaan.

Samalta vuosikymmeneltä muistan, kun suomenajokoirani ajoi jänistä vähäisen lumikelin aikana. Koirani ajoi komeasti haukkuen jäniksen jälkeen ohitseni noin viidenkymmenen metrin päässä. Koiran kadottua näköpiiristä huomasin sen takana liikettä noin sadanviidenkymmenen metrin päässä. Sieltä tuli valkoinen metsäjänis äskettäin juoksemaansa jälkeä, mutta nyt ikään kuin koiraa ajaen. Toivin kuluttua koira tuli ajaen samaan paikkaan, kun sai ajettua jäniksen tekemän lyhyehkön kierroksen. Mielestäni tämä kuvaa hyvin sitä, ettei metsäjänis juokse koiran edellä paniikissa vaan viisaasti laskelmoiden ja siten koiran ajoa vaikeuttaen. Tuon tyypisiä tositarinointa olisi vaikka kuinka paljon.

METSÄSSÄ SOI KOIRAN FANFAARI

Metsäjäniksiä jahdataan nykyisin enimmäin ajavilla koirilla. Rusakon metsästyksessä jahtiapulaisina käytetään myös monesti seisovia lintukoiria. Jotkut metsästäjät jaksavat kävellä pelloilla ojanvarsia ja ampuvat pomppujäniksiä. Rusakkokantaa vähennetään useasti myös ajoketjua käyttämällä. Metsästystapoja on monia muitakin, mutta edellä mainitsemani lienevät yleisimpiä.

Yleisin ja mielestäni mielenkiintoisin jänisjahi tapahtuu metsässä ajavan koiran avulla. Jäniskoira rakentaa metsästyspäivälle tilanteita, tunnelmaa ja, mikä parasta, komeaa metsämusiikkia. Hyvin metsästäjää palvelevan ajokoiran eräs tärkeimmistä tunnusmerkeistä on hieno ajohaukku. Se on usein parasta metsästäjäsinfoniaa.

Varsinkin kuulaana syksyn pakkasaamana metsästyspäivän kohokohta on ajon näkölähtö. Useimmat metsästäjät eivät pysty sitä istualtaan kuuntelemaan, vaan ponnahtavat seisomaan ja jäykistyvät kuuntelemaan. Näkölähdössä ajokoiran voimakas riemunhuuto, metsästäjäsinfonian alkusoitto – fanfaari – kuten sitä jotkut nimittävät, saa kylmät väreet liikkeelle metsästäjän selkäpiissä. Fanfaari

kiirii mäeltä toiselle, metsätielle, takaisin metsään, kunnes se alkaa muuttua selväpiirteiseksi ajohaukuksi ja tasaisemmaksi musiikiksi. Parhaimman alkusoiton saa yleensä silloin, kun maa on vielä lumeton, lehtipuut paljaina ja jänis on muuttanut värinsä valkoiseksi. Koira näkee jäniksen silloin kauemmin ja siksi fanfaari raikuu metsästäjän sielua hivelevästi tavallista pidemmän ajan.

Sellaisen jäniskoira, jolta saa hyvin saalista, pitää olla sitkeä työskentelijä, sen on uurastettava työmaallaan, kunnes omistaja sen kytkee. Sen on osattava selvittää jäniksen yöjälki-kiemurat ja pystyttävä sen jälkeen ajamaan kangasmailla, kallioilla, metsäteillä, kynnös-pelloilla, oikeastaan joka paikassa. Ajokoiralla pitää olla hyvä metsästysinto. Ja mikä tärkeintä, jäniskoira on pantava ajo risteilemään metsässä siten, että metsästäjä pääsee ajon aikana näkemään jäniksen usein. Ei saalista muuten helposti saa, ei ainakaan kuulemalla vain pelkkää haukkua tai haukahtelua.

PASSIPAIKALLE JÄNIKSEN JÄLJELLE

Ajon risteillessä maastossa jonkin aikaa, jänis paljastaa metsästäjälle kulkupaikkansa ja hän voi siirtyä passiin jäniksen kulun toistopaikoille. Usein jänis ilmestyy niille paikoille uudelleen ja uudelleen ajon jatkuessa, mutta kannattaa muistaa, että joskus jäniksen suunnitelmat muuttuvat ja niin myös kulkupaikat. Yleensä jäniksen kulun toistopaikoilla, jotka nykyisin ovat useimmiten metsäteillä, metsäs-

täjän riistalaukaus kajahtaa ja jänis kellistyy.

Haulikko on sokean ase, on joskus joku sanonut. Sitä se ei kuitenkaan ole, vaan jänis kaatuu vain oikeaoppisesti tähdätyn ja laukaistun pamauksen jälkeen. Ampumiseen vaikuttaa tietysti laukaisijan jännittäminen. Ampujan saaliinhimo voi panna sydämen paukuttamaan ylikierroksilla. Silloin hän helposti hättäilee ja ampuu huolimattomasti. Kannattaa muistaa, ettei jänis sekunnissa tai kahdessa kovin usein etene tappomatkan ulkopuolelle. Rauhallisesti tehdyllä laukauksella saa yleensä hyvän osuman ja jänis lyhyen kuolinhetken. Siihen meidän on pyrittävä.

Hienon metsästystapahtuman tärkeä jälkinäytös on jäniksen avaaminen hyvän riistalaukauksen jälkeen. Se on omistajan ja jäniskoira yhteinen hetki, jossa kumpikin tuntee tyytyväisyyttä. Omistaja avaa, suolistaa jäniksen ja antaa sisälmykset ja veren koiralle palkkioksi kaatoon johtaneesta ajosta. Yhdessä tapahtuva jäniksen avaaminen vahvistaa omistajan ja jäniskoira välistä luottamusta ja yhteisymmärrystä miksi metsässä käydään.

Suurin osa metsästäjistä antaa koiran ajaa ehkä tunnin tai kaksi ennen kuin etsivät passipaikan ja jäniksen ilmestyessä paikalle ampuvat riistalaukauksen. Se luo enemmän selviytymismahdollisuuksia myös jänikselle, eikä ole kohtuuton vaatimus valistuneelle metsästäjälle. Jänistenkin ampumisessa pitää huomioida metsästyslain vaatimus riistakannan kestävästä käytöstä. Vaikka jänis on tehokas lisääntymään, ei sekään tyhjistä sikiä. ▶▶

Martti Mannersuo

Ajo on päättynyt. Tulilla kokoontuvien metsästäjien hetkeä voisi kuvailla koirankoulutustunniksi tai vaikkapa tiedotustilaisuudeksi.

Nykyään metsästäjän perheen ruokailuhetkissä jäniksen liha on vain silloin tällöin laitettava maukas luomulisä, ei pääravinto.

RUSAKOITA SAA POMPPUUN

Nykyajan metsästäjät eivät juuri omin neuvoin jäljestä metsäjäniksiä, mutta karvalakkikerhoon kuuluvaa jänistä, rusakkoa, joskus niinkin jahdataan. Rusakko on pääsääntöisesti peltojen ja puutarhojen asukki, mutta se näyttää valtaavan metsäjänikseltä metsänrantoja oleskelupaikoikseen, ja näyttäisi siltä, että metsäjänis väistyy rusakon valtaamilta alueilta.

Moni kotipuutarhuri vihaa rusakkoa, koska se on viheliäinen vahingontekijä puutarhoissa. Rusakon takia puutarhan monet kasvit, pensaat ja puut kannattaa suojata talvisajaksi. Ellei niin tee, sen kyllä huomaa keväällä. Esimerkiksi omenapuun rungon alaosat voivat olla paljaita kuin sorvilla ajettuna. Kirjoittajalla on omakohtaisia kokemuksia rusakon

tuhotöistä muutaman vuosikymmenen takaa. Suojaustyöt tuli silloin opeteltua elämänkoulun kautta.

Rusakko on väritykseltään hallava, rakenteeltaan romuluinen ja muutenkin vähän kolhon näköinen otus. Pahaisesta ulkonäöstä huolimatta sen liha on maukasta, koska se elää hyvillä ruokamailla. Rusakkoa kannattaa pyytää.

Kävelemällä pelloilla olevia ojanpientareita, on mahdollista saada rusakko pomppaamaan makaukseltaan kiitolaukkaan. Metsästäjä voi kohottaa haulikon poskelleen ja pamauttaa rusakon nurin. Yleensä pelloilla on esteetön ampumatila, harvemmin siellä näkyvyys on rajoitettu.

Pomppujänisjahdissa on oma jännityksensä. Rusakon loikkaamisen odotus luo tunnelmaa. Toki se tapahtumana on lyhyempi ja ehkä köyhempikin kuin jänisjahti ajavalla koiralla metsässä, mutta joka tapauksessa jännittävä.

Pitäjämme eräs vanhempi metsästäjä kertoi

takavuosina kulkeneensa jalan Alajoen heinäisiä ojanpientareita ja ampuneensa metsästyskauden aikana kolmekymmentä rusakkoa, koska rusakon metsästykselle metsästysseura ei ollut määrännyt kaatokiintiötä. Rusakkopaiseteja siis saa, jos vain metsästäjällä viitseliäisyyttä riittää sen makauspaikkojen löytämiseksi.

Metsästysseurat järjestävät joskus rusakkojahteja asutustaajamien läheisyydessä jopa ajoketjumetsästyksellä. Asumusten läheisyydessä pitää aina varmistaa asukkailta, että jahti voidaan järjestää. Kannattaa muistaa, että jotkut asukkaat sallivat asuinpaikan lähellä tapahtuvan rusakkojahdin ilomielin, mutta toiset voivat olla siitä täysin eri mieltä.

RUSAKKOJA LINTUKOIRILLA

Näyttäisi siltä, että viimeisten vuosien aikana rusakon metsästäminen seisovilla lintukoirilla on yleistynyt. Lintukoirilla tapahtuva rusakkojahti on varmasti melko tehokasta. Koira vainuaa rusakon, ottaa sille seisonnan, metsäs-

Hannu Huttu

Vaikka koira on tässä päässyt aivan jäniksen jäljille, usein jänis etenee ajossa kiireettä.

Ovelankin jäniksen taival voi päättyä, kun se kohtaa osaavan ajokoiran ja metsästäjän.

Martti Mannersuo

täjä kävelee lähituntumaan ja ajattaa rusakon liikkeelle ja kellistää sen haulikolla.

Voi olla, etteivät ainakaan kaikki ”puhdasrotuiset” kanakoiraharrastajat hyväksy seisovalla lintukoiralla tapahtuvaa rusakkojahtia, koska se on seisovilta kanakoilta yleensä kiellettyä riistaa. Mutta tiedän, että on metsästäjiä, jotka kanakoirallaan metsästäessä ampuvat kaikkea sallittua riistaa. Toki seisovaa kanakoira voi käyttää sellaisessa metsästyksessä, jossa se on metsästyslain mukaan mahdollista. Kukin valitsee omat metsästystapansa.

RUSAKKOAJO ON KOIRALLE RISKI

Ajokoiralla voi myös metsästää rusakkoa. Siinä ovat kuitenkin monesti omat riskinsä. Rusakko juoksee ajokoiran edessä helposti asutusalueille ja erilaisille teille. Asutusalueiden asukkaat saattavat ärsyntyä metsästyskoiran juoksemisesta puutarhoissa ja ainakin metsästäjien liikkumisesta alueella. Se puolestaan saattaa ajan oloon muodostua rasitteeksi metsästykselle kokonaisuudessaan.

Rusakon pinkoessa isompia teitä, hyvin työhönsä keskittyvä ajokoira jää helposti esimerkiksi auton alle, mikä on aina suuri vahinko. Metsästyskoiran kasvattaminen ja kouluttaminen toimivaksi on kuluja aiheuttavaa, sinnikkyyttä vaativaa ja aikaa vievää puuhaa. Yleensä siinä kuluu muutama vuosi ja rahaa melkoisesti. Sellaisilla peltoalueilla, joilla ei ole

suurempia teitä lähitöllä, voi ajavalla koiralla metsästää rusakkoa melko turvallisesti. Monessa paikassa varmasti myös metsästetään.

JÄNISJAHTI ON SOSIAALISTA

Nykyinen jänisjahti on usein myös sosiaalista toimintaa. Samoilla metsästyksmailla jahdissa käyvistä metsästäjistä suuri osa kokoontuu yleensä ennen kotiin lähtöä yhteisen tervastulen äärelle. Nuotion lämmössä puhutaan joskus tietyksi soppaa suun lämpimäksi, mutta enimmäkseen parannetaan maailmaa. Totta kai, kerrataan omin sanoin miten kenenkin jäniskoira on kuluvana päivänä toiminut ja miten ohilaukauksia tai osumia on ammuttu. Nuotiohetkeä voi oikeastaan sanoa koiran koulutus-, metsästyks- ja yhteiskunta-asioiden tiedotustilaisuudeksi. Kokemuksesta voin sanoa, että kaikki viihtyvät nuotiolla takuuvarmasti.

Yhteiset tervastulihetket vietetään suurimaksi osaksi metsässä, harvemmin pelloille nuotioita kyhätään. Metsistä löytää vielä luutuneita tervaskantoja, vaikka paikoin ne alkavat olla jo suorastaan kortilla. Monella meistä on autossa aina valmiina kuivat nuotiopuut ja sytykkeet.

Ajavan koiran avulla metsästämisellä on pitkä historia maassamme. Se on yhä suuren metsästäjäjoukon suosima metsästyksmuoto. Siitä syystä suomenajokoira on ollut Kennelli-

ton rekisteröintitilaston kärjessä jo kymmeniä vuosia. Perinteisenä suomalaisena metsästyksmuotona ajavan koiran avulla metsästäminen on vaalimisen ja turvaamisen arvoinen. Siinä on vaativa haaste metsästäjäjärjestöllemme. ■

RIISTAELÄIN METSÄJÄNIS (LEPUS TIMIDUS)

- Pituus on noin 50 senttiä ja paino 2–5 kiloa
- Esiintyy koko maassa
- Metsästyksaika 1.9.–28.2.
- Saalis vuosittain noin 200 000 yksilöä
- Kiima-aika on helmi–maaliskuussa, mutta voi saada hyvänä vuonna jopa kolme poikuetta

jahti

Kirjoittaja on entinen Metsästäjäliiton hallituksen jäsen ja entinen Pohjanmaan piirin puheenjohtaja, nykyinen kunninapuhojohtaja.

RIISTAHERKKUJA JÄNIKSESTÄ

Hannu Huttu

Riistakoulun ruokaosassa esitellään riistalajin käsittely ja siitä valmistetut herkut arkeen ja juhlaan. Ruokajuomana esitellään tällä kertaa Metsästäjäliiton viinit.

JAAKKO NUUTILA

Pienriista, kuten jänis ja rusakko, käsitellään hyvin samalla lailla kuin riistalinut. Riiputtamisen jälkeen eläin nyljettään. Nylkeminen aloitetaan peräpäästä ja se tapahtuu pääosin sormin, jotta lihat eivät rikkoutuisi. Koivet katkaistaan kypälän yläpuolelta, häntä sen tyvestä ja pää kaulasta.

Jänis ja rusakko on hyvä paloittelua ennen pakastamista leikkaamalla sen etujalat lavoista ja takajalat lonkasta irti. Näin se mahtuu pakkasessa pienempään tilaan. Pakastaminen tapahtuu samoin kuin riistalintujenkin pakastaminen.

Jänis on hyvin monikäyttöinen eläin. Siitä voi valmistaa alkuruoaksi pateita, terriinejä, moussea, keittoa tai hyytelöä. Pääruoaksi jäniksestä voi laittaa pataa, höystöä, stroganoffia, makkaraa, jauhelihapihvejä tai lihapullia. Sen fileet tai paistit voi vaikka paistaa sellaisenaan. ■

Kirjoittaja julkaisee joulumyyntiin Pienen riistakirjan, johon sisältyy lisää riistan käsittelyohjeita ja perusohjeita. Riistakoulun iso metsäjänis on saalistettu suomussalmelaisen Eero Seppäsen eli Heinäkiven Eeron pakkasesta.

Suomen, Karjalan ja Petsamon riistaruuat -kirjan kuvitusta

Jaakko Kolmosen mallissa jänis on paloitteltu luineen.

Metso-viinit pitävät seuraa riistalle

ANTTI RINTA-HUUMO

Suomen Metsästäjäliitto on aloittanut yhteistyön Ranskan Bordeaux'ssa sijaitsevan Château Carsinin -viinitilan kanssa. Suomalainen **Juha Berglund** hankki kahden sisarensa kanssa Carsin-nimisen viinitilan vuonna 1990. Tila on siitä lähtien niittänyt mainetta kansainvälisesti ja saanut arvostusta maailman viinikriitikoilta.

Perinteisellä Ranskan viinialueella sijaitseva tila tuottaa kahta Metso-viiniä, jotka ovat nyt kaikkien tilattavissa Carsinin muiden viinien ohella. Metso-viinien etiketit on suunniteltu yhteistyössä Suomen Metsästäjäliiton kanssa.

Näitä Metso-viinejä ei ole vähittäismyynnissä saatavilla. Ne tarjoavat mukavan seuran riistaruoille, maistuvat metsästyksseurojen tilaisuuksissa ja ovat mitä mainioin lahjaidea.

METSO-VALKOVIINI

Metso 2008 -valkoviini on valmistettu Bordeaux'n perinteisistä valkoisista rypälelajikkeista, semillonista ja sauvignon blancista. Viini on väriltään vaalean keltainen.

Sen hedelmäisestä, hennon kukkaisesta ja puhdaspiirteisestä tuoksusta voi erottaa muun muassa sitrusmaisia vivahteita sekä päärynää. Maultaan Metso 2008 on kuiva, mutta silti kypsän hedelmäinen. Keskitäyteläinen maku seuraa aromeiltaan tuoksua.

Maku saa ryhdikkyyttä ja tasapainoa eloisasta hapokkuudesta. Raikas kokonaisuus jättää tasaisen jälkivaikutelman, joka nostaa miellyttävästi veden kielelle. Metso 2008 on nautittavissa nyt eikä tarvitse varastointia.

Tämä viini on parhaimmillaan viileänä, eli noin 9–11-asteisena. Viini sopii hyvin aperitiiviksi ja yleisesti salaattien, sekä kala- ja äyriäisruokien seuraan.

METSO-PUNAVIINI

Metso 2006 -punaviini on valmistettu merlot-, malbec- ja cabernet franc- lajikkeista. Maanläheinen ja marjainen tuoksu muistuttaa muun muassa kirsikoista sekä metsän punasävyteisistä marjoista.

Tuoksusta voi lisäksi erottaa nahkaisia ja maanläheisiä piirteitä. Keskitäyteläinen maku on tasainen ja seuraa aromeiltaan tuoksua. Viinissä on hieman suuta supistavaa tanniinisuurta, joka pehmentyy erityisesti punertavan lihan seurassa.

Viini sopii hyvin ruokaviiniksi muun muassa tummien liharuokien ja juuston seuraksi. Suo-

sittellemme viinin kaatamista karahviin ennen nauttimista. Tämän ansiosta viini saa happea, jonka johdosta sen aromit avautuvat ja monipuolistuvat.

Metso 2006 on valmista nautittavissa jo nyt, mutta kehitty ja pehmentyy 2–3 vuoden varastoinnin aikana. Tarjoile viini noin 18-asteisena tumman lihan tai kovien juustojen seurana.

Jäniksenkoipi confit

RESEPTIT JA VIINISUOSITUKSET JAAKKO NUUTILA

JÄNIKSENKOIPI CONFIT (6 ANNOSTA)

Kolmen jäniksen taka- ja etujalat	
	merisuolaa
	tuoretta rosmariinia
	mustapippurirouhetta
3 kg	puhdistettua hanhenrasvaa
2 dl	lihalientä
2 dl	couscousia
2 kpl	sipulia
	suolaa
1 tl	kanelia
2 rkl	voita
300 g	vihreitä papuja

Mausta koivet suolalla, mustapippurilla ja rosmariinilla. Anna niiden maustua viitisen tuntia. Poista sen jälkeen kaikki näkyvä suola ja mausteet. Laita koivet uunivuokaan ja kaada päälle

kattilassa liedellä sulatettu hanhenrasva.

Kypsennä 100-asteisessa uunissa, kunnes koivet ovat kypsiä. Hyvin riiputettu jänis kypsyy noin neljässä tunnissa, vanhempi ja vähemmän riiputettu saa kypsyä yön yli. Valmistettu ruoka siis varmuudeksi edellisenä päivänä.

Kuori ja paloittelle sipuli. Hauduta sitä kattilassa hetki voissa ja lisää joukkoon couscous. Mausta suolalla ja kanelilla ja kaada kattilaan lihaliemi. Ota pois liedeltä ja peitä kannella. Anna couscousin turvota viitisen minuuttia.

Leikkaa pavut tällä välin noin kahden sentin pätkiksi ja keitä ne suolalla maustetussa vedessä rapsakan kypsiksi. Lisää pavut couscousin joukkoon. Tarjoa confit tumman riistakastikkeen ja couscousin kera.

Viinisuositus: Mahtava luomuviini Valdifalco di Morellino di Scansano 2006.

JÄNISPATEE (6 ANNOSTA)

300 g	jäniksenlihaa
200 g	sianlihaa
300 g	silavaa
	suolaa
1 tl	mustapippurirouhetta
½ tl	paprikajauhetta
½ tl	timjamia
1 tl	rosmariinia
½ tl	inkivääriä
2 kpl	valkosipulinkynttä
½ tl	muskottipähkinää
	jauhettuna
½ tl	neilikoita
½ tl	valkopippureita
2 kpl	jäniksen ulkofileetä
½ dl	giniä
½ dl	viherpippureita
½ dl	pinjansiemeniä
300 g	silavaa levynä
2 rkl	voita paistamiseen

Hiero fileiden päälle hieman suolaa ja laita ne ja silavalevy jääkaappiin. Leikkaa muut lihat ja silava tangoiksi. Jauha mausteet morttelissa ja siivilöi liha- ja silavatankojen päälle. Jauha kolmeen kertaan lihamylyn läpi. Lisää joukkoon viherpippurit, pinjansiemenet, viina ja suola. Sekoita hyvin ja laita jääkaappiin jäähtymään.

Ruskista fileet voissa. Jätä ne hyvin raaoiksi sisältä. Valuta fileet talouspaperin päällä. Aseta pitkänomaiseen leipävuokaan ohut silavalevy pohjalle ja reunoille. Pakkaa vuokaan tiiviisti kolmannes lihaseoksesta. Aseta keskelle pituussuunnassa fileet ja täytä vuoka tiiviisti lihaseoksella. Peitä silavalevyllä.

Paista pateeta aluksi 185-asteisessa uunissa noin 20 minuuttia ja sen jälkeen 150 asteessa noin 40 minuuttia. Patee on kypsä, kun siihen työnnetty lämpömittari näyttää 60 astetta. Anna pateen kovettua jääkaapissa mielellään seuraavaan päivään.

Irrota pateet varovasti vuokaan ja leikkaa siitä noin sentin vahvuisia viipaleita. Tarjoa patee puolukkamurskan ja marinoitujen metsäsienten kanssa.

Viinisuositus: Delgado Zuleta Oloroso Dry sherry (Alkossa marraskuussa 2010).

Jänispatee

JÄNISPIIRAS (4 ANNOSTA)

1 kpl	metsäjänis
2 rkl	voita
3 kpl	sipulia
2 kpl	porkkanaa
	persiljaa
	laakerinlehtiä
	valkopippureita
	suolaa
300 g	paistostaikinaa

Kastikkeen suurustamiseen

3 rkl	voita
3 rkl	jauhoja
2 kpl	keltuaista

Ruskista paloiteltu jänis voissa. Laita pataan kuorittujen ja paloiteltujen porkkanoiden ja sipulien kanssa. Lisää vettä niin, että jänispaalat juuri ja juuri peittyvät. Lisää pataan mausteet. Peitä kannella ja kypsennä kolme neljää tuntia, eli kunnes lihat irtoavat helposti luista. Siivilöi liemi ja keitä sitä kokoon, kunnes jäljellä on vain noin kaksi desilitraa lientä.

Leikkaa lihat suuriksi paloiksi. Suurusta liemi keskenään sekoitettujen voin ja jauhojen avulla

Jänispiiras

ja anna kiehua kymmenisen minuuttia. Mausta kastike suolalla ja sekoita joukkoon keltuaiset. Lisää lihapalat kastikkeeseen ja anna jäähtyä.

Vuoraa vuoka taikinalla pohjalta ja reunoista. Jätä noin kolmannes taikinaa kantta varten. Kaada jäähtynyt jänishöystö taikinoituun vuokaan. Laita lopputaikina levynä päälle.

Käännä reunat umpeen ja voitele vedellä.

Pistele taikinan pinta haarukalla ja paista 190-asteisessa uunissa noin 40 minuuttia. Anna piiraan hieman jäähtyä ja tarjoa raikkaan salaatin ja punaherukkahillon kanssa.

Viinisuositus: Bellingham the Bernard Series Old Vine Chenin Blanc.